Yüksekö?retimde Ö?renme Stratejileri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yüksekö?retimde Ö?renme Stratejileri Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33509

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Yüksekö?retimde Ö?renme Stratejileri Ölçe?i (YÖSÖ), üniversite ö?rencilerinin ö?renme süreçlerinde kulland?klar? bili?sel, üstbili?sel ve kaynak yönetimi stratejilerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir uyarlama arac?d?r. Mustafa Ayd?n ve Serpil E. Keçici taraf?ndan 2019 y?l?nda Türk kültürüne adapte edilmi?tir. Ölçek, ö?rencilerin akademik ba?ar?lar?n? ve ö?renme al??kanl?klar?n? anlamak için kritik öneme sahiptir. Bu uyarlama çal??mas?, orijinal ölçe?in yap?sal geçerli?ini ve güvenilirli?ini Türk yüksekö?retim ba?lam?nda do?rulamay? amaçlam??t?r.

Ölçek, yüksekö?renim düzeyindeki bireylerin ö?renme faaliyetlerini düzenleme ve kontrol etme biçimlerini derinlemesine inceleme olana?? sunar. Bu sayede e?itimciler, ö?rencilerin stratejik ö?renme becerilerini geli?tirmeye yönelik daha hedefli müdahaleler planlayabilirler.

Anahtar Kelimeler

Ö?renme Stratejileri, Yüksekö?retim, Üniversite Ö?rencileri, Bili?sel Stratejiler, Üstbili?sel Stratejiler, Kaynak Yönetimi, Ölçek Uyarlama, Psikometrik Özellikler.

Yazarlar

Mustafa Ayd?n, Serpil E. Keçici

Amaç

Yüksekö?retimde Ö?renme Stratejileri Ölçe?i'nin temel amac?, yüksekö?retim kurumlar?nda ö?renim gören ö?rencilerin kulland??? çe?itli ö?renme stratejileri repertuar?n? sistematik olarak de?erlendirmektir. Bu ölçe?in Türkçeye uyarlanmas?, uluslararas? alanda kabul görmü? bir ölçüm arac?n?n, dilsel ve kültürel geçerlik sa?lanarak Türkiye'deki akademik ara?t?rmalara kazand?r?lmas?n? hedeflemi?tir.

Ölçek, ö?rencilerin pasif bilgi al?c?lar? olmaktan ç?k?p, ö?renme süreçlerini aktif olarak yöneten bireyler haline gelmelerini sa?layan stratejileri ne s?kl?kta ve ne kadar etkili kulland?klar?n? belirlemeye yard?mc? olur. Bu, hem bireysel ö?renci dan??manl??? hem de müfredat geli?tirme çal??malar? için önemli bir tan? arac?d?r.

Yap?

Ölçek, ö?rencilerin ö?renme yakla??mlar?n? temsil eden çok boyutlu bir yap?y? ölçmektedir. Genellikle üç ana kategori alt?nda toplanan bu stratejiler ?unlard?r:

Bili?sel Stratejiler: Bilgiyi i?leme, organize etme ve hat?rlama süreçlerini içerir (Örn: tekrar etme,

ARABPSYCHOLOGY.COM

detayland?rma, organize etme).

Üstbili?sel Stratejiler: Ö?renme sürecini planlama, izleme ve de?erlendirme becerilerini kapsar (Örn: hedefleri belirleme, anlamay? kontrol etme, hatalar? düzeltme).

Kaynak Yönetimi Stratejileri: Ö?renme ortam?n? ve kaynaklar? yönetme becerilerini ifade eder (Örn: zaman yönetimi, çal??ma ortam? yönetimi, akran yard?m? arama).

Bu üç temel boyut, bir ö?rencinin akademik görevlerle ne kadar stratejik bir ?ekilde ba?a ç?kt???n? gösterir ve ölçe?in psikolojik yap?s?n? olu?turur.

Geçerlik

Orijinal ölçe?in Türkçeye uyarlanmas? sürecinde, yap?sal geçerli?i kan?tlamak için çe?itli istatistiksel analizler gerçekle?tirilmi?tir.

Kapsam Geçerli?i: Ölçe?in maddelerinin, ölçülmek istenen ö?renme stratejileri alan?n? tam olarak temsil edip etmedi?i uzman görü?leri al?narak de?erlendirilmi?tir. Dilsel ve kültürel adaptasyonun ard?ndan maddelerin anla??l?rl??? ve uygunlu?u sa?lanm??t?r.

Yap? Geçerli?i (Do?rulay?c? Faktör Analizi - DFA): Uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in orijinal çok faktörlü yap?s?n?n Türk örnekleminde de korunup korunmad??? Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile test edilmi?tir. DFA sonuçlar?, ölçe?in Bili?sel, Üstbili?sel ve Kaynak Yönetimi gibi beklenen alt boyutlar? destekledi?ini ve uyum indekslerinin kabul edilebilir s?n?rlar içinde oldu?unu göstermi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirli?i, ö?rencilerin ölçüm sonuçlar?n?n tutarl?l???n? ve istikrar?n? de?erlendirmek amac?yla incelenmi?tir.

?ç Tutarl?l?k Güvenirli?i: Ölçe?in genelinde ve her bir alt boyutunda iç tutarl?l?k katsay?s? (Cronbach Alfa) hesaplanm??t?r. Uyarlama çal??mas?nda elde edilen Cronbach Alfa katsay?lar?n?n genellikle .80 ve üzerinde oldu?u, bu durumun ölçe?in maddelerinin ilgili alt boyutu tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterdi?i varsay?lmaktad?r.

Test-Tekrar Test Güvenirli?i: Ölçe?in zaman içinde kararl?l???n? test etmek amac?yla, ayn? ö?rencilere belirli bir aral?kla (örne?in, 2-4 hafta) tekrar uygulanmas? ve sonuçlar aras?ndaki korelasyonun yüksek ç?kmas? beklenir, bu da ölçe?in güvenilirli?ini destekler.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Faktör Analizi

Yüksekö?retimde Ö?renme Stratejileri Ölçe?i'nin Türkçeye adaptasyonunda temel olarak Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. Çal??ma, ölçe?in teorik olarak belirlenmi? faktör yap?s?n?n (genellikle bili?sel, üstbili?sel ve kaynak yönetimi boyutlar?) Türk üniversite ö?rencileri örnekleminde de geçerli oldu?unu kan?tlam??t?r.

Özgün ölçe?in madde say?s? ve faktör yükleri, adaptasyon sürecinde kültürel farkl?l?klar nedeniyle minimal düzeyde revize edilmi? olabilir. Ancak, genel faktör yap?s?n?n korunmas?, ölçe?in uluslararas? standartlara uygun bir araç olarak kullan?labilirli?ini güçlendirmi?tir. Faktör analiz sonuçlar?, her bir maddenin ilgili alt faktöre yüksek yük verdi?ini göstermi?tir.

Enstrüman

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Derecelendirme format? (Genellikle 5'li veya 7'li Likert tipi ölçek kullan?l?r. Derecelendirme detay? kaynakta belirtilmedi?i için genel format belirtilmi?tir.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Yüksekö?retim ö?rencileri (Lisans ve/veya lisansüstü düzey)

Age Group: Genellikle 18-25 ya? aral??? (Üniversite ö?rencileri)

Population Details: Türkiye'deki çe?itli üniversitelerin farkl? fakültelerinde ö?renim gören ö?rencilerden olu?an bir örneklem üzerinde geçerlik ve güvenirlik çal??mas? yap?lm??t?r.

Test Methodology: Öz bildirim ölçe?i (Self-report scale). Ö?rencilerden, maddelerde belirtilen ö?renme stratejilerini ne s?kl?kta veya ne ölçüde uygulad?klar?n? belirtmeleri istenir.

Anahtar Kelimeler

Ö?renme Psikolojisi, Akademik Ba?ar?, Ö?renci Geli?imi, Bili?sel Yük, Likert Ölçe?i, E?itim Ara?t?rmalar?.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: maydin@konya.edu.tr (Sorumlu Yazar Mustafa Ayd?n için)

Correspondence Address: Necmettin Erbakan Üniversitesi, Ahmet Kele?o?lu E?itim Fakültesi,

ARABPSYCHOLOGY.COM

Konya, Türkiye (Yazar?n 2019 y?l?ndaki muhtemel kurumu).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 2019 y?l?nda yay?mlanan adaptasyon çal??mas? ile Türk bilim dünyas?na sunulmu?tur. Ölçe?in ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? için genellikle sorumlu yazar (Mustafa Ayd?n) ile ileti?ime geçilmesi tavsiye edilir. Ölçe?in kullan?m?na dair izin ve ücret bilgileri için sorumlu yazar?n e-posta adresi kullan?labilir.

Ölçe?in orijinal makalesi ve detayl? psikometrik bilgileri, uluslararas? bilimsel bir dergi olan *International Journal of Instruction* arac?l???yla eri?ime aç?kt?r.

Orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: yuksekogretimde-ogrenme-stratejileri-olcegi-toad.pdf

Referanslar

Aydin, M., & Kecici, S. E. (2019). The adaptation of Learning Strategies for Higher Education Scale for Turkish context. *International Journal of Instruction, 12*(1), 1413-1430.

Makalenin akademik ba?lant?s? için: scholar.google.com

Yüksekö?retimde Ö?renme Stratejileri Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri, bu kaynakta sa?lanan orijinal içerikte yer almamaktad?r. Maddelerin tamam?na eri?im için yukar?da belirtilen akademik makaleye ve sorumlu yazar?n ileti?im bilgilerine ba?vurulmas? gerekmektedir.

Tipik maddeler, ö?rencilerin ders çal??ma al??kanl?klar?, not alma teknikleri, zaman planlamas? ve s?nav öncesi haz?rl?k yakla??mlar?n? sorgulayan ifadelerden olu?ur.

ARABPSYCHOLOGY.COM